

**Slafveriet i Norra Amerika. :
(Ur Ch. Dickens Household
Words.)**

Dickens, Charles,

35 A B

Ex. A.

Kultushis
Allm.
(P. r.)

SLAFVERIET

I

NORRA AMERIKA.

(Ur CH. DICKENS Household Words.)

1854

STANDARD

AMERICAN

NEW YORK

SLAFVERIET

I

NORRA AMERIKA.

(Ur CH. DICKENS Household Words.)

UPSALA
Wahlström & C.
—
1854.

SLAFTERIET

I

NORRA AMERIKA.

(U. S. Dickens Household Words)

UTSATA

Washington D. C.

1844

Intresset för slaffrågan har under de både sistförflutna åren blifvit återupplifvad genom en förträfflig bok, i hvilken dess mest utmärkande drag — såsom de framstå i Norra Amerika — äro målade med de hjertaste färger. "Onkel Tom's stuga" är med alla sina fel (och den är icke fri från omotiverade slutsatser och starka öfverdrifter) ett ädelt arbete, fullt af kraft och högsinnad människokärlek; skrifvet med den mildaste, älskligaste och derjemte djerfvaste penna. Dess författarinna är en prydnad och heder för sin tid, och skall i en framtid intaga sin plats bland de förnämsta, af de för det skönaste och ädlaste syftemål inspirerade författare inom diktens område. Onkel Tom och tant Chloe, Georg Harris och de öfriga negrerna med hvilka M:rs Stowe numera troligen har låtit de flesta bland oss göra bekantskap, äro utan tvifvel sällsynta företeelser bland slafvarne; men detaljerna af det slafsystem, under hvilket de lefva hafva blifvit omsorgfullt samlade, och framställas, såväl ljusa som mörka, samt och med all erforderlig omvexling, hvarföre de också i allmänhet kunna och böra anses såsom en märkvärdig teckning af verkliga hvardagssanningar. Det sålunda för vår tanke åter framställda ämnet är ett af dem, som det anstår hvarje tänkande människa att begrunda och diskutera, sedan afskaffandet af slafveriet i Amerika, genom andra än de gamla, från världens begynnelse såsom tillfyllestgörande ansedda medlen, endast kan er-

nås derigenom, att slafegarne sjelfva blifva ohjelpigt angripna af den smitta, som utgår från det stora flertalets opinion.

Slafveriet har en gång existerat i de flesta länder och har af sig sjelf försvunnit ur ganska många. På en tid då befolkningen var mycket glesare än den nu är, och då de abstrakta ideerna om människans rättigheter voro ganska få, ansågos krigsfångar, och t. o. m. den stora massan af de besegrade nationerna, såsom en ganska förmånlig importvara för den jordrymd, som var alltför vidsträckt för att kunna odlas af dess egare ensam. Då de infödda befolkningarna förökades, och männen och kvinnorna sjelfva kunde odla sin jord, blefvo de mindre hågade att inom sina hushåll qvarhålla främmande, hvilkas underhåll de måste bekosta emot det att de verkställde arbeten som lika väl kunde fullgöras af de på deras eget område födde personerna; — i alla sådana fall upphörde slafveriet småningom af sig sjelf. På samma sätt skall, äfven om intet ädlare motif mellankommer och påskyndar upphäfvandet af en moralisk orättvisa, slafveriet i Nord-Amerikas slafstater en gång upphöra när den hvita befolkningen hunnit tillvexa och uppfylla landet intill alla dess gränser.

Men ehuru en talrik befolkning är oförenlig med slafveriets fortgående, så förutsätter likväl icke dess gleshet nödvändigheten af dess tillvaro. I våra dagar sätter väl ingen, som talar engelska språket, ens i fråga huruvida slafveriet bör afskaffas; den enda fråga som väntar på att blifva löst, är huru det skall kunna ske, och isynnerhet huru det ändamålsenligast skall kunna upphävas i Nord-Amerikas slafstater. Ett rätt ändamål kan ernås genom orätta medel; slafvarne

kunna nedkastas i det djupaste elände, äfvensom deras egare blifva ruinerade genom en handling, hvilken, såsom varande i sig sjelf rättvis och barmhertig kunde och borde utföras så, att den lände alla dem, på hvilkas lefnadsförhållande den kommer att inverka, till vinst och välsignelse.

Man måste göra slafegarne i Nord-Amerika den rättvisan att erkänna, att deras slafsystem utöfvas enligt långt mildare och mänskligare grundsatser, än de, som gälla hos deras grannar, Spaniorerna. De spanska slafegarnes negrer tvingas med en omenskelig stränghet att arbeta; utgifterna för deras kosthåll och beklädnad nedtryckas med beräkning till den möjligast lägsta punkt; de behandlas som verktyg, hvilka en riktig ekonomi bjuder att utslita hastigt, genom att anstränga dem till det yttersta, samt, så snart de äro utnötta, i deras ställe anskaffa nya. I följd af detta system, ofta med oerhörd grymhet drifvit utöfver fordringarne af den omenskliga teori hvarpå det grundar sig, göra slafvarna täta försök till att undkomma genom flykten. I sådana fall erlægges en viss betalning till slafjägaren — distriktets ranchero — derstädes lika mycket en man af yrket, som provincialläkaren hos oss; och rancheron begifver sig ut på jagt med bössa och hundar, för att fånga människor, som ej ville underskasta sig att anses och behandlas såsom kreatur.

Vi hafva alla hört omtalas huru hundarna på Cuba dresseras att jaga människor, och huru de, när man visat dem ett den bortflydde tillhörigt klädesplagg, snabbt uppvädra och outtröttligt följa hans spår. När de hafva upphunnit sitt rof tillfoga de honom ingen vidare skada, såvida den svarte mannen icke gör dem deras öfvermakt stridig; de jaga vanligen parvis och

äro dresserade att helt sakta fatta tag i hvar sin arm och fasthålla slafven utan att skada honom, till dess rancheron hinner ankomma och fångsla honom. Den bortrymde som sålunda fångas gör sällan motstånd, ty han vet att hundarna äro lika väl dresserade att i sådant fall använda den andra afdelningen af deras skyldigheter, att nemligen sönderslita den som bjuder till, att röra sig under deras tänder. Öfvertygad härom håller slafven sig stilla, och blir oskadd återförd till plantagen, emedan rancheron ansvarar för den skada som under det den är under hans uppsigt möjligen skulle kunna tillfogas den artikel han åtagit sig att tillrättaskaffa. I vanliga fall erhåller rancheron för hvarje fångst tjugo piastrar; men priset förhöjes när jagten sträcker sig utom ett visst område, eller om den försvåras genom någon ovanlig förslagenhet eller visadt mod å negrens sida.

Ibland de öfverhufvud illa behandlade spanska slafvarne måste likväl göras ett ganska stort undantag till fördel för favoritslafvarne inom hus. Den spanske kolonisten är yppig och lättjefull: hans kammarbetjening går klädd i det finaste linne och lever väl, ungefärligen såsom en knähund hos oss föds med grädda och kycklingstek, under det bandhunden måste söka sig ett ben hvar han kan, och får hålla till godo mången spark af betjenterna utan att husfrun frågar derefter. Samma skillnad förefinnes emellan hem- och fältslafvarna inom de spanska kolonierna — en skillnad, som i våra ögon endast bidrager att förstora den orättvisa, som i deras personer tillfogas menkligheten.

Ännu mera; det är nödvändigt för upprätthållandet af det bland de spanska kolonisterna antagna systemet, att införseln af nya slafvar icke får afbrytas. Spanska

styrelsen på ön förband sig till att medverka för afskaffandet af slafhandeln på Afrikas kuster, men det oaktadt anse de lägre embetsmännen inom kolonierna det väl löna mödan att mottaga de rika mutor, som erbjudas dem för deras biträde vid den olagliga rörelsen. Vi hafva af vänner, som en tid varit bosatta i Havanna, hört nämnas de ofantliga summor, som genom ett i hemlighet lemnadt understöd vid slafhandeln, blifvit under loppet af ett enda år samlade af en bland dessa tjenstemän. Koloniernas innevånare äro pligtige att tillkännagifva för auktoriteterna så snart de se några nyss införda slafvar drifvas öfver deras område. Det är derföre ett allmänt antaget bruk på Cuba att underhand underätta de vid den bestämda vägen boende egendomsherrarne om ankomsten af någon ny transport, på det alla ömtåliga samveten skola hinna att hålla sig undan, och kunna uppvisa ett alibi i fall distriktets domare skulle anställa någon undersökning. Mr. Casimir Leconte, ur hvars, för en tid sedan i "Revue des deux Mondes" offentliggjorda iakttagelser öfver slafländerna, vi hafva hemtat mycket af hvad vi här vilja framställa, illustrerar denna sed genom ett exempel. "Jag besökte", berättar han, "en dag en vidsträckt plantage i landskapet *Banaguises*, och fann egaren mycket missnöjd öfver en af hans grannar begången försummelse. De hade utan vidare omständigheter drifvit en transport af tvåtusen nyss inkomna slafvar öfver hans egor, och han tillade ganska sanningsenligt: "Tänk blott i hvilket bryderi de skola sätta mig, om domaren kommer och begär att jag skall aflägga mitt med ed bekräftade vittnesbörd; hade de blott gifvit mig en vink, så hade jag ju lätt kunnat resa ned till Cardenas till middagen!"

Men under det lurendrejeriet med slafvar utgör ett nödvändigt villkor för det nu gällande slafsystemets bestånd på de spanska Antillerna, har importen af slafvar alldeles upphört bland Anglo-Amerikanerna. Den materiella ställningen af våra amerikanska bröders slafvar — vi tala nu blott om deras materiella ställning, och tänka oss dem icke såsom menniskor, utan såsom en boskapshjord — är god. De fodras i det hela lika rikligt, och behandlas lika väl, som våra bästa europeiska hästar. De hafva derföre trifts och förökats i landet; deras produktivitet öfverväger dödligheten ibland dem, och det har derföre icke ansetts behöfligt att utifrån införa nya hjordar. År 1840 var antalet af slafvar i förenta Staterna icke fullt två och en half millioner. År 1850 uppgick det till öfver tre millioner, Deras tillväxt hade således under loppet af tio år utgjort tjugotre och en half procent.

Likvisst är förhållandet i detta afseende mycket olika i de olika staterna. Slafsystemet försvinner af ganska naturliga orsaker ur några stater, medan det af andra lika tydliga skäl koncentrerar sig inom andra. *Delaware*, *New-Jersey*, *Pennsylvanien*, samt några andra stater hafva redan afskaffat slafveriet inom sina gränсор; men ibland de stater, som för närvarande fasthålla slafsystemet, finnas några utur hvilka det troligen inom några år af sig sjelf skall försvinna. I *Florida* har slafbefolkningen förminskats med fjorton proc. under det den i *Maryland* icke har ökats med mera än en och en half proc. I den delen af *Virginien* som ligger emellan Alleghanybergen och staterna *Pennsylvanien*, *Ohio* och *Kentucky* är slafveriet i sjelfva verket afskaffadt genom tillgången på tyska och

irländska fria arbetare i negrernas ställe. Emedan klimatet, jordmånen och produkterna i nämnde del af Virginien passa för de europeiska arbetarnes vanor och förmåga, så anse jordegarna derstädes det förmånligare för sig att lega dem och sälja sina slafvar. I den på andra sidan af Alleghanybergen belägna delen af Virginien utgör tobak landets förnämsta produkt, och ehuru slafarbete användes till dess odlande, är jordvidden dock icke tillräckligt stor för att förse hela negerbefolkningen med arbete, och många personer hafva derföre gjort till sitt yrke att uppföda negrer, och sälja dem till bomulls- och sockerrörs-distrikterna, hvilkas utveckling går framåt med stora steg. I *Arkansas* anses slafvarnes antal hafva mera än fördubbats under de sistförflutna tio åren; i *Mississippi* ökades negerbefolkningen med sextiofyra; i *Missouri* med femtiosju, och i *Tennessee* med trettiosju procent. I *Södra Carolina* steg befolkningen blott sju procent, och i *Norra Carolina* och *Kentucky* var dess tillväxt ganska medelmåttig. Man ser här af att Nordamerikas slafstater ingalunda sammanhånga såsom en enda likartad massa. Slafvar säljas oupphörligt ifrån den ena staten till den andra, och, hvarest landets odling icke är af en alltför tropisk natur, inkräkta de hvita långsamt, men säkert, de svartas forna arbetsfält.

Denna fortgående försäljning af slafvar ur den ena staten in i den andra förorsakar nödvändigtvis slitandet af många familjeband, och allt detta våldförande af människans naturligaste känslor, som så lifligt skildras i Onkel Toms historia. Men vi hafva redan sagt att Onkel Tom, tant Chloe och deras vänner troligen, äro ganska sällsynta prof af negerkaraktären. Det för mildrar i sanning icke slafhandelns omenskliga karakter,

om vi påstå att negrerna i de flesta fall äro så förnedrade till likhet med de osjälige arbetsdjuren, att de icke hafva mera hjerta och hjerna än hästar och oxar. Hvarje tillfälle till deras själsförmögenheters utveckling undanhålles afundsamt för dem. De inläras, att såsom deras lefnads enda mål, anse icke deras egen själs förbättring och upplysning, utan utvidgandet af deras herrars bomullsplanteringar. Hvarje blick, äfven den välvilligaste, hvarje ord, hvarmed de bevärdigas, bestyrker dem i deras öfvertygelse att de icke äro annat än deras herrars lösegendom. "En slaf", säger en lagparagraf, "är i den mans våld, hvilken han tillhör. Hans herre kan sälja honom, förfoga öfver hans person, hans arbete, hans besparingar; han kan icke göra, eller ega, eller förvärfva någonting, som icke tillhör hans herre." Deruti består i vår tanke slafsystemets största afskyvärdhet, att menniskor kunna bringas till att lefva nöjda under en så fullkomlig afsägelse af deras egen menskliga individualitet. Födda och uppfostrade under detta system, förnedrade genom att likt djur drifvas till arbetet medelst åsynen af en piska, och sålunda tvingade till flit genom en behandling, emot hvilken till och med ett väl uppfödt förnuftslöst djur reser sig — äro tusentals negrer nöjda med att hafva god föda och tak öfver hufvudet, att då och då blifva klappade på hufvudet, eller vara sina herrars leksaker, och att, om dessa anse sig behöfva förminska sina slafhjordars antal, med en snart öfvergående djurisk saknad skiljas från en belåten hustru i Maryland, för att inom kort finna sig lika tillfreds med en ny hustru och ett nytt bås i Tennessee. Att brännas lefvande och alla de öfriga af någon fruktbar hjerna uppfunna plågosätten äro i sanning icke de

mest himmelskriande af alla emot negrerna begångna orättvisor, då man dermed jemför detta trädande under fötterna och tillintetgörande af allt hvad menniskohjertat har heligast och dyrbarast på jorden. Det är mindre plågsamt att föreställa sig slafvarna på Cuba flyende för blodhundarna, än att veta att NordAmerikas slafbefolkning inläres att sammansmälta sin egen personlighet med sina herrars fördel, och att nöjda och tillfredsställda lägga sig på sin plats bland arbetsdjuren, emedan de äro väl födda; och att under loppet af året 1850, ibland ett antal af tre millioner slafvar endast ett tusen flydde för att vinna sin frihet; af hvilka större delen icke ens sökte friheten för dess egen skull, utan såsom ett medel att undgå ett, genom stöld och andra brott, välförtjent straff.

Samme författare till hvilken vi redan hafva hänvisat våra läsare, omtalar äfven enligt egna erfarenheter den belåtenhet med hvilken negrerna i Nord-Amerika förblifva under slafveriets ok. I distriktet Saint James tillbragte han några dagar på en plantage, hvar-est funnos tio till femton negrer, som hade samlat penningar nog för att kunna friköpa sig, men som likväl icke gjorde det. Då en bland dem tillfrågades om orsaken härtill svarade han: "Jag behandlas väl och öfveranstränges icke; blir jag sjuk, så vårdas jag; om min hustru föder mig ett barn, så uppfoeder min husbonde det; när jag blir gammal så får jag lefva i ostörd ro — ville ni då att jag skulle lemna allt detta för en oviss framtid?" — Just så skulle en häst eller en oxe säga, förutsatt att han hade förmåga att tala, ifall man erbjöd honom förnuft och full frihet att lemna sitt stall, tänka för sig sjelf, och arbeta för egen räkning. "Jag känner ett fruntimmer", säger

M:rs Leconte vidare, "som, då hon lemnade New-Orleans för att begifva sig till Frankrike, medtog en slafvinna såsom sina barns sköterska. Ankomna till New-York bönföll negrinnan så enträget att få återvända till New-Orleans, ehuru Frankrikes jord skulle skänka henne friheten, och New-Orleans qvarhöll henne i slafveri, att hennes matmoder nödgades gifva vika för hennes önskan." Måhända hade denna negrinna i New-Orleans underskastat sig ett slafveri som fastlänkar till och med den friaste vid en enda fläck af jorden. M:r Leconte berättar oss vidare om en viss doktor M—, som hade medtagit tre af sina slafvar till New-York. Den ena af dem, en förträfflig kusk, råkade in ibland ett abolitionistsällskap och rymde från sin herre, hvilken icke ville använda några lagliga åtgärder för att återfå honom, under förklaring, att om hans tjenare icke kunde qvarhållas i hans tjänst genom godhet, så önskade han alldeles icke att återfå honom. Efter någon tid återkom den bortflydde och anhöll att återfå sin fordna plats. Han dömdes att uthärda ännu fem års frihet, och erhöll löfte att efter de fem årens förlopp få fritt välja antingen han ville återvända eller förblifva fri. Han återkom dock vid den utfästade terminens slut, och förblef sedan dess en god och trogen slaf.

Hvad var orsaken till hans återkomst? Fann han ingen hvila för sin fot bland de fria amerikanarne, och måste han fly tillbaka i slafveriet liksom duvan flög tillbaka till arken, emedan hon på hela jorden icke fann ett rum der hon kunde hvila sig? Den sanningen måste erkännas, att de fria amerikanarne, abolitionisterna sjelfva, i sjelfva verket äro slafsystemets fasta stödjepelare hvad de än må vara i teorien.

I Amerikas fria stater tvingas negren lika mycket ut ur sin rätta ställning såsom menniska, som då han arbetar under blantageägarens upplyftade piska. Till och med i ett engelskt förmak erfar den amerikanare som händelsevis sammanträffar med en gäst, som på sin panna bär negerblodets kännemärke, samma känsla som katten, till hvars grannskap en främmande hund vågat närma sig, och återhålles icke lätt af den engelska höflighetens regler från att spotta. Huru aktningssvärd den ställning än må vara, som en fri neger förvärfvat — och, såsom M:rs Stowe äfven ganska riktigt visat, förstå negrerna ganska väl att förvärfva penningens respektabilitet — han må vara än så snygg, väl klädd och till sin själs färg en klok och förträfflig man; så finnes det likväl icke en enda hvit man, med kroppen svart af smuts, och själen full af den svartaste bofaktighet, som skulle vilja sitta bredvid honom i en omnibus; finnes det icke en kockpojke med anspråk på att vara hvit i trots af allt sot och flott, som icke skulle anse det såsom en förolämpning om han tillsades att äta vid samma bord som negergentlemanen. M:r Leconte berättar, att han under sina resor sammanträffade med en man af högt stånd som hade försökt att vid ett universitet i en af de vestra staterna få plats för en med rika och ovanliga anlag begåfvad yngling, med hvit hud, men hvars moders förfäder hade tillhört den färgade klassen. En af de dervarande studenterna som kände detta förhållande, förrådde det för sina kamrater, och det blef nödvändigt att taga den förstnämnde derifrån samt föra honom till Frankrike för att der ostörd erhålla sin akademiska utbildning.

Öfverallt mätta af denna anda; ryckta från ett halft

barbariskt tillstånd och af de hvita för deras egna ändamål uppfostrade till ett djuriskt tillstånd och väsende, i stället för till tänkande människor; utan att någon högre tanka någonsin blifvit framhållen för deras ögon; med intet högre mål för deras tillvaro än deras hvita herrars förökade välmåga; förorättade (om de blott kände det) genom det, till och med under det mildaste tilltal, dolda hånfulla föraktet, har den stora massan af negerbefolkningen blifvit smittad af den allmänna åsigten, och har fallit så djupt att den sjelf antagit och delar fördomarne emot sin egen klass. En negerqvinna i Amerika föredrar i de flesta fall en vanärande förening med en hvit framför äktenskapet med en svart. Negrerna hafva lärt att förebrå hvarandra färgen på deras hud, och att se upp till den hvite mannen, som befaller öfver dem, med samma sorts tillgifvenhet som hunden känner för den herre vid hvilken han blifvit vand. Denna i de fria staterna i Amerika allmänt rådande fördom emot negrerna bidrager mäktigt till att stödja och upprätthålla slafsystemet i de södra staterna. En viss mycket rik man i Kentucky skänkte i sitt testamente hvar och en af sina slafvar friheten. För att försäkra dem om ett ostördt åtnjutande af hans gåfva, ålade han dessutom sin testaments-exekutor att i Ohio, en fri stat, inköpa en jordvidd, tillräckligt stor för att förse hvar och en af dem med en liten lott, hvarpå de kunde uppföra bonings- och ladugårdsbyggnader; äfvenledes försågos de alla med ett för deras första bosättning tillräckligt förråd af åkerbruksredskap, utsäde och boskap. Testamentets föreskrifter fullföljdes med noggrannhet, landet köptes och exekutorn begaf sig med sina frigifna följeslagare på väg dit för att införa dem i deras nya

hem, och sätta dem i besittning af alla deras rättigheter såsom fria medborgare. Men vid ankomsten till Ohio-floden varseblefvo de hela den hvita befolkningen inom distriktet, beväpnad från hufvud till fot, uppställd på andra stranden, under högljudt förklarande, att de icke skulle tillåta "en usel negerkoloni" att bosätta sig mitt ibland dem.

Sålunda nedtryckta under mensklighetens ståndpunkt, krossas och förlamas slafvarnes mod och själsspänstighet. Onkel Tom och Georg Harris äro undantag, icke regel. Förstörd genom uppfostran under ett demoraliserande system, hvilket verkar såsom en förbannelse på hvarje god brodd i slafvens själ; offer för ett dagligt rofferi — undanhållandet af hans rättighet till sina egna händers arbete — är det ett lågt hån att fodra ärlighet af negern; tjufnad och lögn födas lika visst af slafsystemet, som stanken af smuts och orenlighet. Förnedrade som de äro, äro negrerna dock ännu ett vekhjärtadt folk; de sammansmälta sig sjelfva helt och hållet med sina herrars intressen, och det är ett under, att de icke hafva fallit djupare än de verkligen hafva gjort; — fallna äro de likväl. Vi känna hvad som uttryckes med ordet *servilism*, vi känna våra hjertan svälla af förakt vid tanken på en slafvisk undergifvenhet till och med för den högsta jordiska makt. — De amerikanska slafvarne — vi tala nu om den stora massan af dem — hafva genom en långvarig förnedrande behandling blifvit till kropp och själ slafviskt sinnade. Vi hafva redan sett huru få bland dem genom flykten söka vinna sin frihet. Vi kunna ännu ytterligare tillägga, att ehuru de fria och i Amerikas fristater bosatta negrerna behandlas så, att ingen annan fri och sjelfständig man skulle vilja

tåla det, så underkastar negern sig det utan knot. — I *Liberia* står ett hemvist öppet för hvarje fri neger, som vill emottaga borgarerätt derstädes; vid ankomsten dit erhåller han en jordlott, samt blir i denna, af hans egna stamförvandter befolkade, republik underhållen på allmän bekostnad, till dess afkastningen af hans farm lemna honom tillräckligt underhåll. Utom den jordlott till hvilken han är berättigad, eger han att köpa jord till hvad belopp han behagar; han kan gå hvar som helst inom sin afrikanska republik utan att träffas af någon förebrående eller sårande blick, och kan bidra till att sprida civilisationens ljus ibland sitt folk. Genom att lemna den jord der han måste underkasta sig dagliga förolämpningar, och inrätta ett verkligt hem i *Liberia* kan hvarje fri neger förverkliga alla en mans högsta och käraste förhoppningar. Men negern känner icke dessa dagliga förnärmelser, han är van vid orättvisans atmosfer. — Vid den sista räkningen funnos fyrahundratjugoåttatusen sexhunderttrettiosju fria negrer i Förenta Staterna, medan den från Amerika komna negerbefolkningen i *Liberia* ännu icke uppgår till tiotusen själar, ehuru redan mer än trettio år förflutit sedan; till följe af ett högsinnadt senatsbeslut, kolonien för de svarta inrättades, och staden *Monzovia* anlades på Cap Meswrado, samt tjugo sedan staten Marylands kolonisationssällskap anlade systerkolonien Maryland i *Liberia*.

Negrerna i *Liberia* bestå af några få män, hvilkas mod och själsspänstighet motstod det förlöande förtryck för hvilket de voro utsatta i Amerika, samt af deras, under gynnsammare omständigheter uppvuxna, barn. Ehuru litet deras antal än är, så måste man erkänna, att de styra sina egna angelägenheter med sällsynt

kraft, och att de utöfva ett stort inflytande på de kringboende stammarna. Kolonien har haft att strida med många svårigheter, och dess beskyddare och förespråkare hafva ofta sett sina bemödanden för dess fortkomst stranda emot den brist på intresse, hvarmed den blifvit omfattad af den största delen af den klass till hvars bästa den påtänktes och grundlades. År 1847 beslöt Kolonisationssällskapet i de Förenta staterna till följe af en å Englands sida gjord invändning mot en, de i de Liberiska hamnarne befintliga engelska fartygen affordrad afgift, samt dess påstående att rättigheten att sålunda pålägga afgifter icke kunde tillerkännas ett enskildt sällskap, huru aktningvärdt det än i sig sjelf borde anses — att öfverlemna hela landet, med undantag endast af så mycken jord, som ansågs behöflig för vidare emigrationsplaner, och mot erläggandet af en skatt till befordrande af undervisningsplanerna. Liberia hissade följaktligen den tjugofjerde Augusti samma år sin egen flagg, och började med en egen konstitution sin bana såsom en fri negerrepublik. Amerikanarne, engelsmännen och fransmännen understödde kraftigt den nya staten. Man har lemnat hvarandra motsägande berättelser angående dess nuvarande tillstånd, men det synes dock vara visst, att den är väl ordnad och blomstrar så långt dess resourcer tillåta. De åtta- till tiotusende civiliserade negererna från Amerika utöfva sitt inflytande på trehundrausen infödda, som, bosatte på Liberiens område, hafva samtyckt att underkasta sig de förras civiliserade samhällslagar och seder. Femtiotusen infödingar hafva lärt engelska språket, skolorna äro talrika, och antalet af Christna tillvexer för hvarje månad. Liberiaerna odla kaffe och kakao, och exportera palmolja,

elfenben, ris, guldsand, m. m.; deras hamn, Monzovia, är temligen besökt af handelsfartyg. Naturligtvis finnes plats för en betydligt större folkmängd än den nuvarande; farmerna äro för närvarande föga annat än landträdgårdar, och befolkningen har hittills icke lyckats att uppföda hästar och hornboskap i sitt land. De båda Liberiska kolonierna, Marylands och Liberias ressourcer hafva hittills varit så små, att dess innebyggare, ehuru litet de än hafva utträttat, likväl förtjena fullt erkännande för de märkvärdiga resultater som de det oaktadt hafva åvägabragt.

Amerikanarne förtjena likaledes ett allmänt erkännande för att först hafva öppnat detta utlopp för de bästa af deras fria negerbefolkning. Genom hela Amerika går en liflig och stark önskan att göra hvad som är rätt; och vi tro att flertalet af egendomsherrarne i slafstaterna skulle upphöra att vara slafegare, om de blott klart insågo, huru de böra använda fria arbetare, och huru medlen till de emanciperade slafvarnes lifsunderhåll skola anskaffas. Värdet af de i de Förenta Staterna befintliga slafvarne uppgår till betydligt mera en hundra millioner p:d sterl. och vi få icke förvånas om vi finna peroner föga böjda för att betala en så betydlig summa för att påskynda utförandet af en teori om hvars användbarhet i det praktiska lifvet de ännu hysa starka tvifvel. Vi tro dessutom att man ganska väl bör kunna sammanbinda pligten att upphäfva slafveriet med den icke mindre vigtiga pligten att godtgöra det onda man tillfogat slafvarnas själar, och att såsom försoning göra dem några ganska väsendtliga tjenster i detta hänseende. När vi hafva klippt menniskosjälens vingar, och gjort dess ande slafviskt sinnad, är det blott en arm och otillräcklig godt-

görelse att gifva kroppen frihet och goda dagar. Vi tro att allvarliga och lugna öfverläggningar emellan i frågans alla detaljer erfarna män, skola leda till det slutliga resultat att Amerika fullgör sin moraliska skyldighet att frigifva slafvarne, men på ett sätt som skall utplåna hvarje förebråelse för negrernas föregående behandling, och betäcka blånaderna och piskslagen med evig ära.

Blånader och slag! Ehuru slafveriet icke omedelbart kan upphävas, så finnes dock intet skäl hvarföre icke bruket af piskan skulle kunna afskaffas. Ehuru det måhända blott sällan höres ljud af piskslag och jemmer under slafsystemet sådant vi sett det i allmänhet handhafvas i Norra Amerika, så förnedras menniskan dock genom att drifvas till arbete genom en sådan rå inverkan på dess fruktan, då samma människor långt lättare skulle kunna uppeldas till flit genom ett vädjande till deras kärlek till utmärkelse och belöning. Negrer eger i hög grad den organ som frenologerna skulle benämna kärlek för andras gillande och beröm. Tvinga honom till arbete genom hoppet om utmärkelse, i stället för genom fruktan för kroppslig åga, och ni skall få se sanningen häraf. Det är utan tvifvel sannt att negrerna sporrade till flit genom medel som väcka deras ädlare känslor såsom människor skulle blifva ärelystna och slutligen känna en törst efter friheten. Så är det, och så må det förblifva. Uppfostra negrerna på plantagerna, utveckla dem till tänkande män och qvinnor, låt dem fritt tillägna sig ehristendomens läror. Det har varit en väl grundad invändning häremot, att det icke är rådligt att meddela kunskaper till människor, hvilkas ställning är sådan, att den minsta eftertänka måste hos dem

väcka ett begär att hämnas. Vi hafva af en christlig prest, som i några NordAmerikanska plantager arbetade på att upplysa negrernas förstånd, hört berättas, att tillåtelsen att få predika för dem inskränktes af många förbehåll i afseende på hvad han fick säga eller ej; att han uttryckligt förbjöds att lära något, som kunde ingifva slafven något tvifvel angående rättmätigheten af hans herres anspråk på honom, eller uppväcka en önskan att blifva fri; och att det i följd häraf var honom omöjligt att predika om människans pligter emot sin nästa. Så har det varit och så måste det vara; en slaf som erhåller upplysning och christliga grundsatser måste önska att blifva fri; låt det så förblifva. Odlen slafvens bästa känslor, undervisen honom, väcken det menliga medvetandet i hans bröst; och gören det utan fruktan emedan J hafven fast beslutit att han skall ernå målet för sina önsknigar. När J hafven lärt honom att eftersträfva sin rättmätiga ställning bland sina medmänniskor, så låten honom intaga den; låten honom arbeta åt eder, men såsom en fri man, och varen förvissade att han skall arbeta. I samma mån som antalet af irländska och andra europeiska utvandrare tillvexer i Amerika skall också negerarbetet blifva mindre eftersökt. Den tid är icke mer aflägsen, då efterfrågan efter negrer endast skall ega rum inom sådana distrikter, der klimatet är otjenligt för hvita arbetare; ja till och med der skola de sednare engång blifva acklimatiserade, men för någon tid åtminstone skola negrer förblifva begärliga derstädes. Om den förnedrade racen steg för steg upplystes, dess ädlare känslor väckas, dess förstånd utvecklas, dess moraliska band hållas heliga, så skall utur den nu lefvande massan af slafvar efterhand uppvexa ett slägte

af fria arbetare, långt dugligare och användbarare än de ofria, under det det öfriga årligen tillvexande antalet af den till frihet och sjelfständighet uppfostrade svarta befolkningen, skall utvandra till Liberia, och på Afrikas kust bilda ett folk som skall för alltid blifva Amerikas prydnad och stolthet. Amerika skulle sålunda med liten eller ingen kostnad — troligen med egen vinst — kunna upphäfvast slafveriet och derigenom frambringa större resultat än England med stora penningeuppoffringar har kunnat vinna. Våra bröder på andra sidan hafvet, hafva förmåga att utföra stora verk, och ett stort verk ligger nu vid deras tröskel och väntar. Vi skola af hjertat glädja oss när de upphöra med att piska sina negrer, och med allvar börja att hos oss Britter inpregla öfvertygelsen om de resultat, som kunna ernås af upplysta och kloka bemödanden att förskaffa slafven frihet både till kropp och själ. En sådan seger skall Amerika måhända vinna öfver oss, och England skall då främst af alla fira och lofsjunga dess triumf.

af fria arbetare, löst dugigare och användbarare än de öfriga, under det det öfriga årligen tillvaxande antalet af den till yrket och sjelfständighet upplösta svenska befolkningen, skall utvandra till Liberia, och på Afrikas kust bildas ett folk som skall för alltid lifvliggare ämnas byggd och stödd. Amerikas skuld skall undas med den eller ingen kostnad — trohgen med egen vinst — kunna uppliva slaveriet och derigenom frambringa större resultat än England med stora penningupplöfningar har kunnat vinna. Vår påberedning på andra sidan halvet, halva förnågen af utlösa stora verk, och ett stort verk ligger nu vid deras tröskel och väntar. Vi skola af iherligt glädja oss när de upphöra med att pikra sina negrer, och med allvar börja att hos oss frätta iherliga övertygelser om de resultat, som kunna erås af upplösta och klocka hembräddan af löskaffa slaveri lärt både till kropp och själ. En sådan seger skall Amerika måhända vinna öfver oss, och England skall då trunna af alla hära och följningens dess triumf.

1881

Pris 8 sk. b'co.